

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1962/216
Karar Sayısı : 1963/2
Karar Günü : 4.1.1963

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME: Sakarya Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri hakkındaki 27.6.1956 günlü ve 6761 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (f) bendi ile 14 üncü maddesinin 6 sayılı bendinin 12 nci maddesinin (f) bendine ilişkin hükmünün Anayasaya aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Düzce Cumhuriyet Savcılığınca Haydar Seçkin ve arkadaşlarının Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri hakkındaki 6761 sayılı Kanuna aykırı hareketinde bulduklarından bu kanunun 12 nci maddesinin (f) bendi delâletiyle 14 üncü maddesinin 6 sayılı bendi uyarınca cezalandırılmaları isteğiyle kamu davası açılmıştır.

Sakarya Asliye Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sırasında sanık Haydar Seçkin ve C.Savcısı, uygulanması istenen kanun hükümlerinin Anayasaya aykırı olduğunu bildirmişlerdir.

Mahkemece de, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 28 inci maddesi ile konulmuş bulunan (Herkes önceden izin alınmaksızın silâhsız ve saldırsız toplanma veya gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptir. Bu hak ancak kamu düzenini korumak için kanunla sınırlanabilir.) hükmü karşısında, 6761 sayılı kanunun 12 nci maddesinin (f) bendi ile kamu düzenini korumak dahi bahis konusu olmaksızın her nerede olursa olsun gösteri ve protesto maksadıyla toplanılmasının veya böyle bir toplantıya sebebiyet verilmesinin suç sayıldığı ve bu halin Anayasanın 28 inci maddesi hükmüne aykırı bir durum yarattığı kanısına varıldığı ve bu suretle sanıklar hakkında uygulanması istenen 6761 Sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (f) ve 14 üncü maddesinin 6 sayılı bentleriyle ilgili Anayasaya aykırılık iddialarının ciddi görüldüğü gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 44 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin 2 nci bendi gereğince dosya içindeki kâğıtlarla kararın birer örneklerinin Mahkememize gönderilmesine ve davanın geri bırakılmasına 25.9.1962 gününde karar verilmiştir.

İNCELEME:

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15 nci maddesi uyarınca yapılan ilk incelemede; başvurunun, Anayasanın 151 ve yukarıda anılan 44 sayılı Kanunun 27 nci maddesi uygun olduğu görüldüğünden, esasın incelenmesine dair verilen 17.10.1962 günlü karar üzerine, düzenlenen rapor, Sakarya Asliye Ceza Mahkemesi kararı ve ekleri kâğıtlar okunduktan sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

GEREKÇE:

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri hakkındaki 6761 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (f) bendi ile 14 üncü maddesinin 6 sayılı bendinin 12 nci maddesinin (f) bendine ilişkin hükmü

Esas Sayısı : 1962/216

Karar Sayısı : 1963/2

Anayasaya aykırı görülerek 4.1.1963 gün ve 1962/208-1963/1 sayılı kararla iptal edilmiş ve Anayasanın 152 nci maddesinde de (Anayasa Mahkemesince, Anayasaya aykırı olduğundan iptaline karar verilen kanun veya içtüzük veya bunların iptal edilen hükümleri, karar tarihinde yürürlükten kalkar.) denilmiş olduğundan, Mahkemenin itirazına konu olan 6761 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (f) bendi ile 14 üncü maddesinin 6 sayılı bendinin 12 nci maddenin (f) bendine ilişkin hükmü, sözü geçen karar ile yürürlükten kaldırılmış bulunmaktadır.

SONUÇ: Yukarıda belirtilen sebepten ötürü itiraz konusu bendlerde yazılı hükümler, yürürlükten kalkmış bulunduğundan, bu hükümler hakkında yeniden karar verilmesine yer olmadığına 4.1.1963 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye
Tevfik GERÇEKER	Rifat GÖKSU	İsmail Hakkı ÜLKEMEN
Üye	Üye	Üye
Lûtfi AKADLI	Şemsettin AKÇOĞLU	İbrahim SENİL
Üye	Üye	Üye
İhsan KEÇECİOĞLU	Salim BAŞOL	Celâlettin KURALMEN
Üye	Üye	Üye
Yekta AYTAN	Ekrem KORKUT	Ahmet AKAR
Üye	Üye	Üye
Muhittin GÜRÜN	Lûtfi ÖMERBAŞ	Ekrem TÜZEMEN